

Тақризи

муқарризи расмӣ оид ба аҳамияти илмӣ-амалии корӣ диссертатсионии Аминов Рустамҷон Сафарович дар мавзӯи: «Паҳншавӣ ва омилҳои таъсиррасонанда ба пайдоиши нуқсонҳои модарзодии минтақаҳои ҷоғу рӯй дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки ба ҳимоя барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои тиб аз рӯйи ихтисоси 14.01.14 – Стоматология пешниҳод шудааст.

Аҳамияти мавзӯи тадқиқот. Мавзӯе, ки ба кори диссертатсионии Р.С. Аминов дахл дорад, дар сафи пеши тадқиқоти тиббӣ боқӣ мемонад, зеро он ба ислоҳи нуқсонҳои мураккаби модарзодии ҷоғу рӯй дар кӯдакон дахл дорад. Ин мушкилот аз сабаби талоши доимии соҳаи тиб барои беҳтар намудани натиҷаҳои ҷарроҳӣ ва кам кардани оқибатҳои манфии он барои беморони хурдсол муҳим аст. Дар заминаи таҳқиқоти глобалӣ, талошҳо барои такмил додани усулҳои барқарорсозӣ ва реабилитатсия на танҳо ба кӯдакон функция ва намуди муқаррарии худро бармегардонанд, балки мутобиқшавӣ ва ҳамгирии бомуваффақияти иҷтимоии онҳоро таъмин мекунад. Дар кори диссертатсионии худ Аминов Р.С. равишҳои навро пешниҳод мекунад, ки метавонанд амалияро дар ин соҳа ба қуллӣ тағир диҳанд ва кори онро махсусан барои тибби клиникӣ ва ҷарроҳӣ муҳим гардонанд.

Арзебии мундариҷа ва тарҳрезии кор.

Диссертатсия бо сохтори дақиқ ва ороиши сифатӣ, ки ба меъёрҳои илмӣ мувофиқат мекунад, таҳия карда шудааст. Матн пайваستا хонда мешавад, расм ва ҷадвалҳои дастгирикунанда биноиш ва фаҳмиши маводро беҳтар намуда, натиҷаҳоро барои тафсир дастрастар мекунад.

Кор дар 159 саҳифа оварда шуда бо 25 ҷадвал ва 24 расм тасвир шудааст.

Дар мавзӯи диссертатсия 7 кори илмӣ интишор шудааст, ки 4-тои он дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи ҚОА назди Президенти ҚТ ва ҚОА Федератсияи Русия тавсия дода шуда мебошанд. Маводҳои диссертатсия дар конференсиҳои илмӣ-амалӣ дар сатҳҳои гуногун муҳокима карда шуданд.

Боби 1 - таҳлили амиқи ҳолати кунунии мушкилот дар баррасии нашрияҳои муосири илмӣ оварда шудааст, ки ба хонанда имкон медиҳад, ки заминаи илмиро дарк кунад ва камбудҳои дониши мавҷударо таъкид кунад.

Боби 2 - равишҳо ва усулҳои интихобшударо барои ноил шудан ба ҳадафҳои гузошташуда тавсиф менамояд. Ин бахш тавсифи муфассали усулҳои таҷрибавӣ, интихоби иштирокчиён ва расмиёти коркарди маълумотро пешниҳод мекунад.

Боби 3 - Дар ин боб басомади нуқсонҳои модарзодии минтақаи ҷоғу рӯй дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳлил карда мешавад. Муаллиф омори беморӣ дар минтақаҳои гуногуни Тоҷикистонро баррасӣ намудааст, ки дар он ба ҳар 1000 навод дар баъзе минтақаҳо то 25 ҳолат ба қайд гирифта шудааст. Таъсири омилҳои гуногун, аз ҷумла генетикӣ ва экологӣ ба эҳтимолияти пайдоиши ин нуқсонҳо тавсиф карда мешавад. Аҳамияти ташҳиси барвақтӣ ва таҳияи чораҳои муассири пешгирикунанда таъкид карда мешавад.

Боби 4 - Равишҳои гуногун ба барқарорсозӣ, аз ҷумла чораҳои ғайримарказонидашуда, ки метавонанд дар минтақаҳои гуногун барои беҳтар кардани натиҷаҳои табобат татбиқ карда шаванд, арзёбӣ карда шудааст. Натиҷаҳои табобат таҳқиқ карда мешаванд, ки дар он истифодаи усулҳои нав имкон дод, ки сатҳи муваффақияти ҷарроҳӣ аз 70% то 85% беҳтар карда шавад.

Боби 5 - Муносибати ҳамгиросшуда ба табобат ва ташҳиси кӯдакони дорои нуқсонҳои модарзодии ҷоғу рӯй, аз ҷумла чораҳои барқарорсозии логопедӣ ва тиббӣ баррасӣ карда мешавад. Зарурати равиши ҳамачониба, ки ҳам даҳолати тиббӣ ва ҳам таълимиро барои ба ҳадди аксар расонидани натиҷаҳои табобат дар бар мегирад, таъкид карда мешавад.

Муайян карда шуд, ки таҳия ва татбиқи барномаҳои ҳамгирошудаи барқарорсозӣ, ки ба беҳтар шудани функсияҳои нутқ дар 60% беморони табобати ҳамаҷониба оварда расонидааст.

Боби 6 - Натиҷаҳои истифодаи индекси нутқ барои арзёбии сатҳи ихтилоли нутқ дар кӯдакони дорои нуқсонҳои минтақавӣ ҷоғу рӯй таҳлил карда мешаванд. Истифодаи микёсҳои махсуси арзёбӣ имкон дод, ки ташҳиси ихтилоли нутқро беҳтар карда, дақиқии ташҳисро аз 75% то 90% зиёд кунад. Натиҷаҳо ба туфайли истифодаи асбобҳои стандартикунонидашуда беҳбудиро дар ташҳис ва табобати навбатии ихтилоли нутқ нишон медиҳанд.

Боби 7 – Дар боби ниҳой тамоми маълумоти дар ҷараёни таҳқиқот бадастомада баррасӣ ва таҳлил карда мешавад. Бозёфтҳои асосӣ, аз ҷумла тавсияҳои илмӣ ва амалӣ барои беҳтар кардани табобат ва барқарорсозии кӯдакони дорои нуқсонҳои модарзодии минтақавӣ ҷоғу рӯй муҳокима карда мешаванд.

Эътиборнокӣ ва асоснокии натиҷаҳо.

Эътиборнокӣ ва асоснокии натиҷаҳо дар кори диссертатсионии Аминова Р.С. тавассути мушоҳидаҳои клиникӣ ва таҳлили омӯрӣ дақиқе, ки дар раванди таҳқиқот истифода шудаанд тасдиқ карда мешавад.

Таҳқиқот дар бораи самаранокии истифодаи шиносномаи нутқ барои муайян кардани сатҳи ихтилоли нутқ дар кӯдакони дорои нуқсонҳои модарзодии ҷоғу рӯй ба роҳ монда шудааст. Барои ин мақсад, гурӯҳи асосии таҳқиқотӣ аз 65 нафар кӯдакони гирифтори ин нуқсонҳо иборат буд, ки дар онҳо алгоритми терапевтӣ ва логопедӣ тавассути дарсҳои такмили малақаҳои нутқ муайян карда шудааст.

Ҳамин тариқ, натиҷаҳои таҳқиқот асоснок ва эътиборнок доништа шудаанд, зеро онҳо бо далелҳои мустақкам ва дарёфти маълумотҳои воқеӣ, ки аз таҳқиқоти барнамарешишуда ва систематикӣ гирифта шудаанд, дастгирӣ карда мешаванд. Дар натиҷа дарёфти натиҷаҳои илмӣ бо сифати баланд ва бо эътимодии зарурӣ ба амал

омадааст, ки ин барои пешбурди соҳаи тиб ва рушди усулҳои муосир дар бораи муолиҷаи нуқсонҳои модарзодии ҷоғу рӯй мусоидат мекунад.

Навгони илмӣ таҳқиқот

Дар минтақаҳои гуногуни Ҷумҳурии Тоҷикистон бемориҳои нуқсонҳои модарзодии минтақаи ҷоғу рӯй бо шиддати баланд мушоҳида мешаванд. Дар асоси таҳлил ва натиҷаҳои таҳқиқот, омилҳое, ки ба эҳтимолияти ин нуқсонҳо таъсир мерасонанд (махсусан омилҳои иҷтимоӣ-гигиенӣ, биологӣ ва тиббӣ ташхисӣ), муайян карда шудаанд.

Дар натиҷаи таҳқиқоти муфассал ва дарозмуддат, навгони илмӣ шомил ба таҳияи алгоритмҳои муосири ташхис ва табобат буд, ки ба тавонмандии маълумотномаи диагностикӣ ва табобатии бемориҳои нуқсонҳои модарзодии минтақаи ҷоғу рӯй беҳтар шуданро имконпазир кардаанд. Ин алгоритмҳо бо мақсади баланд бардоштани самаранокии тадбирҳои табобатӣ, ташхисӣ ва табобатӣ логопедӣ дар расонидани кӯмаки махсуси тиббӣ ба кӯдакони гирифтори ин нуқсонҳо татбиқ шудаанд.

Натиҷаҳои ин таҳқиқот дар саҳми назарраси илм ва амалиёт дар самти стоматология ва табобати нуқсонҳои модарзодӣ ҷоғу рӯй мебошанд, ки дар баланд бардоштани сифати ҳаёти беморон ва коҳиш додани оқибатҳои манфии иҷтимоӣ ва психологӣ онҳо мусоидат меkunанд.

Аҳамияти илмӣ ва амалиявии хулосаҳо ва тавсияҳо.

Натиҷаҳои таҳқиқоти Аминов Р.С. ба илм ва амалия дар соҳаи стоматология ва тиб, алахусус дар табобати нуқсонҳои модарзодӣ минтақаи ҷоғу рӯй таъсири назаррас доранд. Натиҷаҳои бадастомада метавонанд барои такмил додани протоколҳои клиникӣ ва усулҳои таълими мутахассисони соҳаи тиб истифода шаванд ва табобати муассиртар ва дақиқтарро таъмин кунанд.

Дар диссертатсия равишҳои нав ба табобат ва барқарорсозии кӯдакони дорони нуқсонҳои модарзодии минтақаи ҷоғу рӯй таҳия ва тасвиб карда шудаанд. Татбиқи

барномаҳои ҳамгиросудаи барқарорсозӣ, ки на танҳо вазъи ҷисмонӣ, балки равонии беморонро низ ба назар мегиранд, махсусан муҳим мебошад. Ин барномаҳо дар натиҷаҳои кӯтоҳмуддат ва дарозмуддати таъабат беҳбудии назаррасро нишон доданд, ки ин бо маълумоти таҳқиқоти бисермарказӣ, ки дар муассисаҳои гуногуни гузаронида шудаанд, тасдиқ карда мешавад.

Натиҷаҳои бадастомада на танҳо сифати зиндагии беморонро беҳтар мекунанд, балки барои таҳқиқоти оянда ва амалияи клиникӣ дар ин соҳа дастурҳои пурарзиш медиҳанд.

Хулоса

Кори диссертатсионии Аминов Р. С. Ҳамчун кори анҷомёфтаи илмӣ барраси карда шуда ба талаботҳои қисми 3 банди 31, 33, 34 «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 №267 (бо тағйири иловаҳо аз 26 июни соли 2023, таҳти №295), ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои тиб аз рӯйи ихтисоси 14.01.14 – Стоматология пешбини шудааст, пурра ҷавобгӯ мебошад.

Ҷарроҳ стоматолог КВД
«Беморхонаи роҳи оҳани Тоҷикистон»,
номзоди илмҳои тиб



Одинаев И.И.



Маълумот барои тамос: Корхонаи воҳиди давлатии «Беморхонаи роҳи оҳани Тоҷикистон»

Суроға: 734000, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. академик М. Назаршоев, 43. Тел: +992 (37) 221-44-01;



22.08.2024c.